
Aflevering 4: Op stap met Yves, de sociale voetbalwerker van City Pirates Linkeroever

In deel twee van het gesprek met Yves Kabwe-Kazadi snijden we enkele niet voor de hand liggende thema's aan. Het zijn obstakels waarmee hij dagelijks wordt geconfronteerd en die hij wil omzetten in 'uitdagingen voor de toekomst'.

Door Raf Willems

Yves komt met een verrassende uitspraak voor de dag. Hij legt uit hoe hij aan zijn *Afrikaanse mentaliteit* diende te schaven om te kunnen functioneren in een voetbalclub.

Ik schaaft aan de Afrikaanse mentaliteit

'Pijnpunt één: wij komen niet in de kantine maar trekken na de match meteen naar huis. De meeste jongens hebben te weinig geld en in de kantine kost een glas cola twee euro terwijl dat de prijs is van een hele fles in de Aldi. Wie echt aan het voortbestaan van de voetbalclub denkt, weet dat men een bepaald bedrag moet besteden in de kantine. Aanvankelijk kwam ik ook voortdurend te laat. Ik ontdekte alles in mijn eentje. De routine van het tijdig naar het voetbal te vertrekken, moest ik mezelf aanleren. Kijk, het leven in het Chicagoblok heeft ook zijn typische

kantjes: als de lift weer eens blokkeert, dan ben je al een kwartier te laat. *Elk nadeel heeft zijn voordeel*: dan spurt je langs de trappen van twintig verdiepingen. Tegelijk is het *crossen* geblazen naar de bushalte. En die bus zal dan steevast voor je neus vertrekken. Met andere woorden: ik kwam voortdurend een minuut of tien te laat. Ik stak de schuld altijd op iets anders maar zocht de oplossing nooit bij mezelf. Want die ellendige lift bleek toch stuk en die vervelende buschauffeur wachtte niet? Ik begreep niet dat het probleem echt bij mij lag. Ik stond voor de uitdaging om me zo te organiseren dat ik vroeger vertrok. Ik pas nu zelf deze tactiek toe. Vorige maand boden drie jongens van de teams van U 10 zich te laat aan voor de match. Ik stuurde hen terug naar huis. Ze stonden te huilen op mijn kantoor en hun ouders zeurden me de oren van hun hoofd maar ik plooiden niet. De volgende keer arriveerden ze zelfs te vroeg. Ik hield hen een spiegel voor: "Jongens, je gaat later ook op tijd moeten komen." En ik hoop dat ze het begrepen hebben. De *Afrikaanse mentaliteit* maakt het leven vaak leuk maar ze kan je ook parten spelen.'

Ik ben een betere mens geworden dankzij mijn voetbal

Ik leer Yves kennen als iemand die langs zijn neus weg een aantal sterke statements maakt. Zonder gewichtig te doen maar hij laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Na die over 'het is een prachtig leven rond de Chicagoblokken' en 'het is soms nodig om je Afrikaanse mentaliteit bij te schaven' volgt hier een derde gekruide uitspraak: 'Ik ben een betere mens geworden dankzij mijn voetbal!' *Echt waar Yves?* Ik neem dit even met een korrel zout maar hij gaat in een hogere versnelling: 'Ik verduidelijk dit even. Het voetbal leerde mij het racisme plaatsen. Ik speelde mijn eerste match op het hoogste niveau met SK Beveren op Lommel en ik wist niet wat ik hoorde: oerwoudgeluiden, met name! De hele tijd! Ik vroeg aan mijn ploegmaats wat er gebeurde want ik was

hevig geschrokken. Ze maanden me aan om het te negeren en om mij te concentreren op de wedstrijd. Ik liet het dus aan mij voorbij trekken en we wonnen die match. Ik leerde het relativeren of beter gezegd: ik zorgde dat het me niet klein kreeg en me niet beïnvloedde. Door het voetbal toonde ik me sterker dan de racisten. Het voetbal bracht me dus karaktersterkte. Ik moest me veel opofferingen getroosten. Het hardde me en ik begreep dat je er echt moet voor gaan om iets te bereiken in het leven.'

Ik klim op de schouders van mijn vader en probeer verder te kijken

Om zijn dagelijkse belevenissen te kaderen, haalt Yves ook veel uit de wijsheid van zijn vader. Hij noemt hem zijn belangrijkste inspiratiebron: 'Mijn vader vloog op jonge leeftijd in zijn eentje naar België om hier te studeren. Later onderhield hij zijn familie. Hij gaf me een mooi gezegde mee: "Klim op mijn schouders en kijk verder dan ik." Dat pakt mij en ik waardeer zijn parcours enorm. Elk dag opnieuw denk ik op mijn bureau aan zijn parool. Ik begin mijn dag tussen tien en twaalf uur met het beantwoorden van mijn mails. Dan bereid ik het sportieve deel voor en controleer of de trainingen van 's avonds volgens het boekje kunnen verlopen. Vanaf 14 uur start ik met het sociale werk. Ik organiseer huiswerkbegeleiding aan een twintigtal kinderen en jongeren – vaak van vluchtelingen – tussen acht en zeventien jaar. Ik praat hierover intensief met ouders want zij zien niet steeds het belang daarvan in. Veel ouders van nieuwkomers hebben het moeilijk met de Nederlandse taal. Ze begrijpen niet alles wat gezegd wordt. Ik haal in 'een-op-een'-gesprekken drie drempels weg. Die van het geld, want het is gratis. Die van de veiligheid, want ze vertoeven in de beschermde omgeving van onze voetbalclub. Die van de kwaliteit, want de begeleiding wordt gegeven door professionele onderwijzers die er hun vrije tijd aan besteden.

Ik contacteer bovendien de school zodat die weet dat ze steeds op mij beroep kan doen. We hebben goede ervaringen met deze combinatie van sport en opvoeding.'

Ik neem mijn tijd qua individuele begeleiding

Yves mag zich stilaan op de borst beginnen kloppen met enkele mooie resultaten qua individuele begeleiding: 'Ik nam drie jaar geleden een jongen uit Rwanda onder mijn hoede. Hij woonde al een tijdje op Linkeroever en kampte met een moeilijke gezinssituatie. Zijn ouders waren net gescheiden. Hij spijbelde en puberde er lustig op los. Zijn enige interesse was voetbal. Ik zette hem op het rechte pad: sloot hem aan bij City Pirates, zocht een school voor hem, plaatste hem in de huiswerkbegeleiding. Vandaag dringt hij door tot de U17 van de City Pirates Merksem en pronkt hij met sterke onderwijsprestaties. Zijn moeder stapte onlangs huilend op me af om mij te bedanken omdat ze begreep dat hij van hieruit goed was begeleid geworden. Dat deed uiteraard veel deugd maar zo'n proces neemt dus tijd in beslag.'

Ik doorbreek het taboe van psychologische hulpverlening

Yves botst soms op zijn grenzen. Hij legt de vinger op de wonde en hamert op de nood aan psychische hulpverlening: 'Hier hangt nog vaak een taboe rond. Terwijl het noodzakelijk is. Als jongeren kampen met psychische problemen en ouders mijn suggesties niet opvolgen, dan sta je machteloos als je hen toch ziet ontsporen. Ik had een doelman van twaalf jaar met veel talent. Hij worstelde met gedragsproblemen. We bespraken het met zijn ouders en gaven hen de goede raad mee om hun zoon therapeutisch te laten begeleiden. Maar er heerste bij hen ongeloof. De school zette hem aan de deur en hij zocht een nieuwe club. Ik verwittigde hem voor het scenario dat zou volgen en voorspelde dat hij over een

aantal jaren geen ploeg meer zou hebben. Dat is vandaag het geval en hij kwam met hangende pootjes terug bij ons om een nieuwe kans bedelen. Ik twijfel. We kunnen immers met ons project jongeren maar begeleiden tot een bepaald punt. Eens dat voorbij dan moeten we verwijzen naar het CLB of naar therapeuten. Eigenlijk is dat ook voor ons nog steeds een stap in het ongewisse. Ik zou het toejuichen mochten professionele hulpverleners in de toekomst een verbinding maken met onze club. Problemen met de psyche vormen nog te vaak een taboe. Dat tracht ik te doorbreken.'

Ik herhaal: 'Geef elke voetbalclub een sociaal werker!'

Als Yves zijn ervaringen van de voorbije drie jaar bundelt dan is zijn geloof in de maatschappelijke kracht van het voetbal sterker dan ooit: 'Ik hou van City Pirates Linkeroever. Een prachtig project! Ik schud de mensen graag wakker om hen uit te nodigen mee te stappen in het verhaal en het nog mooier te maken. Wacht niet tot het gebouw helemaal af is maar doe nu mee! De taal van de bal is heel sterk. Voetbal verbindt veel mensen. Dat is onze doelstelling op Linkeroever: mensen bij elkaar brengen via de bal. Dat spelen we klaar zoals gezegd door huiswerkbegeleiding maar we helpen vanuit onze werking ook volwassenen: belastingbrieven invullen; met hen voor de eerste keer een interimkantoor bezoeken; inzicht geven in schuldbemiddeling; schrijven van motivatiebrieven voor tewerkstelling... Er ligt hier zoveel sociaal werk op de plank... Ik kan enkel mijn slagzin herhalen: "geef elke voetbalclub een sociaal werker!" Het doet wonderen. En tegelijk nodig ik voortdurend mensen uit om als vrijwilliger ons verhaal te steunen. Ik ben ervan overtuigd dat dit we dit pad moeten volgen om de toekomst voor te bereiden.'

Ik sluit mij volkomen aan bij deze dubbele oproep en gooi het, goed articulerend, op mijn beurt in de groep: 'Geef elke voetbalclub

een sociaal werker!' En vervolgens: betrek en waardeer de vrijwilliger. Een mooi voorbeeld is dit hier, tussen de Chicagoblokken, van hoe het anders kan. Ik zeg zelfs meer: een heel mooie voorbeeld, voor andere clubs, die City Pirates Linkeroever.

